

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pridičju levo), telefon št. 34.

Izšaja vsak dan svoje izdane nedelje in praznike.

Inserti veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zalaha vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pisma naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.

Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Državni zbor.

Zlobna in brezvestna obstrukcija. — Neugodna parlamentarna situacija. — Koalicija klerikalnih razbičajev parlamenta. — Ministrske kombinacije. — Körberjev kabinet. — Odsev žalostnih dogodkov v Budimpešti. —

Dunaj, 23. maja.

»Državni uradnik, ki obstruira službeno pragmatiko!« S tem medklicem, ki je padel danes med dr. Verstovškovim govorom, je dovolj označeno početje tega poslanca, ki spada v zadnjem času med najagilnejše eksekutorje dr. Šusteršičeve volje. Dr. Verstovšek je bil edini govornik v današnji razpravi. 3¹/₄ ure je dociral neopažen in neslišen v šumni dvorani svoje nazore, ki jih srečni svet, žal, nikdar ne izve. Slišati ga ni bilo, sporeč pa nam njegovih izjavljanj ne bo noben protokol — kajti dr. Verstovšek je poudarjal, da mora njegova stranka pred zbornico svoje stališče do dobra precizirati ter je zaradi tega govoril — v slovenskem jeziku. To je pravcata zloraba materinščine v obsojanju vredne svrhe, v grde namene, katerih notranji vzroki, žal, še niso dovolj očitni. Sicer so nekateri poslanci ponovno glasno zaklicali: »Od koga je ta obstrukcija naročena?« in profesorju Verstovšku se je naravnost zalučalo v obraz: »Povejte vendar, da si hočete izsiliti naslov dvorne svetnika!« toda v koliko je to brezvestno početje državnega uradnika proti lastnim stanovskim interesom in proti — sme se naravnost reči — tudi ljudskim interesom, res vladno hlapčevstvo ter klerikalno sovražstvo napram uradnikom, se ne da dognati.

Žalostno pa je, če si upa končno profesor Verstovšek zatrdjati, da ne obstruira ter posmešno pristaviti, da bo pri prihodnji priliki povedal svoje pomisleke proti službeni pragmatiki v jeziku, katerega bodo tudi drugi razumeli. Tako se dela ta klerikalni veljak, ki je par mesecev pred svojo klerikalno kandidacijo še »žrl farje po žlicah« ter nato postal iz nevernega liberalca pobožni katolik ter se tako rad gerira kot radikalni zaščitnik »narodovih svetinj« — na koncu še norčuje iz lastnega materinskega jezika. Norčuje se iz parlamenta in uradnikov ter slug, nor-

čuje se z najresnejšimi političnimi zadevami — in se končno še pritožuje, ako enkrat njegovo delovanje primerno označimo. Danes se vzdržimo sodb; poslanec Iro je zaklical ob pritrdjevanju maloštevilnih Verstovškovih poslušalcev: »Nečuvno, kako terorizira ta zlobni in predrzni človek celo zbornico!«

Pristavljamo: nečuvno, da si upa inteligentni človek zasramovati in smešiti težke skrbi in srčna upanja tisočev državnih uslužbencev ter kot edini poslanec v parlamentu, rovat proti muhi in potrebi uvedbi službene pragmatike! Sredi generalne debate je zbornica odšla na binkešne počitnice.

Reči se mora, da v malo rožnatem razpoloženju. Grofu Stürgku se je dovolj očitalo, da je pasiven državnik, in da kaže premalo volje in energije v vodstvu notranje politike in zlasti parlamenta samega.

In vendar je njegova bolezen postala za državni zbor uprav nevarna. Odkar ni grofa Stürgka, gre takorekoč vse narazen, povsodi se kaže nove razpokline v strukturi zbornice, nove difference med strankami, nove težkoče v parlamentarnih akcijah. Na vseh straneh se porajajo vesti, ki zatrjujejo, da tako ne bo šlo dolgo naprej. Danes so bili zopet trije odseki neskladni, v plenumu frivolna klerikalna obstrukcija, za kulisami grožnje Rusinov, ki se upravičeno razburjajo nad šovinistično gojijo nekaterih poljskih politikov proti rusinski univerzi. Bivši minister in vsepoljski poslanec grof Glabinski je danes celo pozival poljske dijakke, naj z rusinsko univerzo napravijo tako, kakor so svoj čas napravili nemški burši z italijansko fakulteto v Inomostu. Rusini pravijo, da jim kmalu ne preostane drugega, kakor da v parlamentu nastopijo proti vladi z najskrajnejšimi sredstvi.

Tudi med Čehi se počasi vrača ostrejša razpoloženja. V današnji seji parlamentarne komisije »Enotnega češkega kluba« se je splošno konstatiralo, da se je politična situacija znatno poostila in da češka delegacija nima povoda, revidirati svojega opozicijskega stališča.

Najinteresantnejša pa je vest, ki hoče vedeti o dalekosežni klerikalni koaliciji, katere cilj da je naravnost razbitje parlamenta. Krščanski socialisti so baje spiritus agens, dr. Šusteršič pa je prevzel nalogo, da »pri-

pravi« zbornico na namenjeno ji uso-do, jo s svojimi »strelci« vznemiri in razburi, provocira in razjeda. Dr. Šusteršič se je baje tem raje udingal krščanskim socializmom, ker upa, da mu bo mogoče doseči v Dalmaciji boljše uspehe, kakor zadnjič in ker vé, da bi tudi vladi ojačenje, zlasti krščansko - socialne stranke, ne bilo neljubo. Te vesti se vzdržujejo z vso trdovratnostjo in zaslužijo, da se jih zabeleži.

Na eni strani torej domnevanja o skorajšnjem koncu sedanjega parlamenta, na drugi strani pa — nekoliko verjetnejše vesti — o neposredno se bližajoči kabinetni krizi, ki da pride že po praznikih. Kako resno se smatra ta vest, dokazuje dejstvo, da se kakor gobe pojavljajo ministrske liste in da se je danes že z vso gotovostjo trdilo, da postane bivši ministerski predsednik pl. Körber naslednik Stürgkhov. Körberjeva kandidatura se zdi prav resna, ker so se čutili Čehi že danes primorane, z vso ostrostjo poudariti, da je Körber za nje persona ingratissima. Iz vodilnih čeških krogov prinašajo praški »Narodni Listy« članek, ki označuje Körberjevo kandidacijo za absolutno nemogočo, za Čeha naravnost provokativno.

Poslanci so zapustili zbornico, ne da bi si mogli z gotovostjo predstaviti, kako situacijo najdejo, ko se po Binkoštih zopet vrnejo. To neprijetno razpoloženje so še ojačili utisi krvavih dogodkov v Budimpešti. Tudi v našem parlamentu je vladalo na grozodejstvih madžarske gentry velikansko razburjenje in ogorčenje. Poslanec Nömc je postavil predlog, da naj predsednik sejo v znak žalosti na pol ure prekine. — Slovanske stranke so bile premalo pripravljene — in Nömcov predlog je propadel. Na koncu se je še ponovno oglašil dr. Adler k plamenečemu protestu proti prelivanju krvi na budimpeštanskih ulicah ter zahteval, da v znak obsodbe nad dejstvom, da so civilni uradi zopet zlorabili vojaštvo ter prisilili armado, da je nastopala proti ljudstvu, suspendira brambni odsek svoje seje. Ogorčenje nad terorizmom in cinizmom grofa Tisze se je pri tej priliki udeleževalo v najostrejših medklicih.

En teden bo zbornica počivala; nikdo ne ve, kaj najdejo poslanci, ko se danes teden zopet zberejo k nadaljnjemu delu — ali pa brezdelju.

Krvavi počestni boji v Budimpešti.

Po budimpeštanskih cestah je včeraj tekla kri — petnajst mrtvih in čez sto ranjenih. To je rezultat, ki ga je dosegel grof Tisza — ta najbrezobzirnejši branitelj aristokratske oligarhije na Ogrskem — prvi dan kot predsednik ogrskega državnega zbora. Aristokratska oligarhija na Ogrskem je že deli časa v resni nevarnosti. Široke mase ljudstva zahtevajo svojih pravic, ker so prepričane, da sedanja reprezentacija v ogrskem državnem zboru ne reprezentira voljo ogrskega ljudstva, temveč voljo nekaterih madžarskih aristokratskih rodbin. Navidez se danes bije v ogrski državni zbornici boj za brambno reformo, v resnici gre pa za volilno reformo. Da si pribore to volilno reformo, obstruira Justhova stranka brambno reformo. In tako je včeraj zasedel predsedniški sedež ogrske državne zbornice grof Tisza, ki hoče z najbrutalnejšo silo še v zadnjem trenutku rešiti moč in veljavo madžarskih grofov in baronov. Sila pa poraja odpor. In ker se ta odpor ni mogel legalnim putem udeležiti v zbornici, je politični boj prešel na ceste. Delavci, ki zahtevajo splošno volilno pravico, so za verajšnji dan napovedali politično generalno stavko in počestne demonstracije, ki so se na kmalu izpremenile v krvave izgred. Tekla je kri. Policija in vojaštvo, ono vojaštvo, ki je ravno sedaj vlad. klika na Ogrskem tako po strani gleda, sta se navadila na ljudske mase, ki so zahtevale svojih pravic. In tako se bo skoro gotovo tudi na Ogrskem, kakor po drugih državah, izvojevala demokratična volilna reforma ne v parlamentu, temveč na cesti. Kar se je včeraj dogodilo v Budimpešti, je pač najboljši dokaz, da madžarski grofi in baroni pač niso sposobni, da bi napravili na Ogrskem red. Kri, ki je včeraj tekla po budimpeštanskih cestah, bo le okrepila ono mogočno gibanje po pravični in moderni volilni reformi na Ogrskem ter končno priborila ogrskemu ljudstvu in ogrskim narodom njihove najprimitivnejše pravice.

Žrtve.

Poročila o številu mrtvih in ranjenih so zelo različna. Policija je

včeraj popoldne ob 3. izjavila, da je pet mrtvih in 70 ranjenih. Vodstvo socialno - demokratične stranke je do tega časa našelo sedem mrtvih, poročevalci budimpeštanskih časopisov pa petnajst. Iz bolnišnic so sporočili, da so prinesli tja osemindemdeset ranjenih. Zadnja oficijalna poročila policije pa pravijo, da je šest mrtvih in 135 težko ranjenih.

Podrobna poročila o bojih.

Prvi spopad se je zgodil, kakor je zdaj avtentično dognano, v Vaczi utci. Tam je bilo 68 oseb ranjenih, med temi tudi policisti in vojak. Do drugega spopada je prišlo na cesti Svobode, kjer so izgrezniki prevrnili vozove električnega tramvaja ter napravili barikade, izza katerih so metali kamenje na palačo avstro-ogrsko banke. Tretji spopad je bil na križišču Vaczu utce in Bathory-utce. Tam je bilo spočetkoma še precej mirno, ko sta naenkrat padla dva strela. En policist je bil ustreljen v prsi in je padel mrtev s konja. Barikade so tudi napravili na muzej-skem ringu iz vozov električnega tramvaja.

V Vaczi utci je okoli 4. popoldne pozvala policija več demonstrantov, naj se razidejo. Eden izmed demonstrantov je prijel nekega vojaka za bajonet, na kar je ta demonstranta ustrelil. Ob 5. popoldne je prišel direkcijski predsednik državnih železnic, Marx, k mestnemu glavarju dr. Bodi ter sporočil, da je obratno ravnanje izvedelo, da bodo začeli železničarji stavkati. Ob 6. zvečer so demonstranti udrli v remizo električnega tramvaja na Soroksarski cesti ter skoro vse razdejali. Prišla je policija. V Vaczi utci so demonstranti udrli v pisarne akcijske družbe za asfalt, znesli vse knjige na cesto ter jih sežgali. Razlili so tudi tri sode kotrana ter ga zažgali. Požarna bramba je dvakrat pogasila ogenj, toda demonstranti so vedno znova zažgali kotran. Vojaštvo je začelo streljati. En delavec je bil zadet in se je mrtev zgrudil na tla. Na Gömbövi cesti je prišlo do večjih izgredov. Množica je streljala na policijo in vojaštvo. Nato je vojaštvo streljalo. Policija je zasledovala bežeče demonstrante v avtomobilu in je štiri prijela. Ostali demonstranti so napadli avtomobil, vendar so se pa končno morali umakniti.

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevlel Oton Zupančič.

Prvi del.

(Dolje.)

In velika trojambornica je ladjala mimo njih na odprto morje; vsa jadra, bela in vesela, so ji bila razpeta. Gibka je bila in lepota jo je bilo pogledati poleg bojnih nestvorov, železnih, grdih nestvorov, ki so čepeli na vodi.

Forestier jih je skušal spoznati. Naštevati jih je: »Colbert,« »Suffren,« »Admiral - Duperré,« »Redoutable,« »Dévastation,« potem se je popravil: »Ne, zmotil sem se, tista-le tam je »Dévastation.«

Dospeli so pred nekaj velik paviljon, kjer je stalo napisano: »Umetne fajnse Juanskega zaliva.« kočijaž je zapeljal okoli tratine in je ustavil pred vrati.

Forestier bi bil rad kupil dve vazi, da bi si jih postavil na omaro za knjige. Ker pa ni mogel z voza, so mu prinašali vzorec za vzorcem na ogled. Dolgo je izbiral, posvetoč se z ženo in Duroyem: »Veš, to bo za našo omaro v mojem kabinetu. Z nasla-

njača bom imel to vedno pred očmi. Rad bi imel starodavno, grško obliko.« — Ogledoval jih je, si dal prilesti drugih, vzel zopet prve v roko. Naposled se je odločil; in ko je plačal, je zahteval, naj mu jih takoj pošljejo. — »V par dneh se vrnem v Pariz,« je dejal.

Peljali so se domov, a ob zalivu jih je nenadoma zalotil hladni piš, ki je potegnil iz neke doline, in bolnik je začel kašljati.

Izprva ni bilo nič, samo malo ga je popadlo; a kašelj je prihajal huji, se spremenil v nepretrgano krehanje, sapa mu je pošla in kar grgal je. Forestier se je dušil, in kadar je hotel potegniti sapo k sebi, ga je prijel kašelj, ki je izhajal globoko iz prs. Nič ga ni moglo olajšati, nič potolažiti. Morali so ga prenesti iz voza v sobo, in Duroy, ki ga je držal za noge, je čutil, kako so mu vztrepetavale ob vsakem krču, ki mu je strel-sal pljuča.

Gorkota v postelji mu ni pomagala, napad je trajal do polnoči; šele uspavalna sredstva so naposled pomirila krče morečega kašlja. Bolnik je sedel do jutra z odprtimi očmi na postelji.

S prvimi besedami, ki jih je spregovoril, je zahteval brivca, zakaj vsako jutro se je dal briti. Za to opravilo je vstal; a takoj so ga morali zopet spraviti v posteljo, a sedaj je dobil tako kratko, težavno in mučno sapo, da se je gospa Forestier ustrašila in je dala zbuditi Duroya, ki je

bil pravkar legel, in ga prosila, naj gre po zdravniku.

Nemudoma je pripeljal doktorja Gavauta, ki je zapisal neko pijačo in je dal nekaj navodil; ko pa ga je žurnalist pospremil, da bi ga prašal, kaj meni, je dejal: »V zadnjih vzdihih je. Jutri jutraj bo mrtev. Pripravite ubogo mlado ženo na to in pošljite po duhovnika. Jaz sem pri njem že opravil. Sicer sem vam pa popolnoma na razpolago.«

Duroy je dal poklicati gospo Forestier: »Umr! bo. Zdravnik je svetoval, naj pošljemo po duhovnika. Kako mislite?«

Dolgo je omahovala, potem pa, ko je bila vse prevdarila, z zateglim glasom: »Da, tako bo bolje. . . iz raznih ozirov. . . Pripravim ga, povem mu, da želi župnik z njim govoriti. . . sama ne vem, kaj. In vi boste tako prijazni, kajne, in pojdetе po duhovnika, in izberite primerne. Vzemite takega, ki nam ne bo delal preveč neprijet. Pregovorite ga, naj se zadovolji z izpovedjo, vse drugo pa naj nam spregleda.«

Mladi mož je pripeljal starega, uslužnega gospoda, ki je upošteval pričujoči položaj. Toliko da je stopil k bolniku, je gospa Forestier odšla in je sedla z Duroyem v sosednjo sobo.

»To ga je močno prevzelo,« je dejala. »Ko sem mu govorila o duhovniku, je dobilo njegovo lice grozen izraz, kakor . . . kakor da je začutil. . . začutil dihi. . . veste. . . Bilo

mu je jasno, da je po njem, in da so mu ure štele. . . .

Zelo blede je bila. Povzela je: »Nikoli ne pozabim izraza na njegovem licu. Gotovo je videl smrt v tistem trenutku. Videl jo je. . . .

Slišala sta duhovnika, ki je govoril precej naglas, ker je bil nagluh: »Kaj še, kaj še, saj ni tako hudo z vami. Bolni ste, nevarnosti pa ni. Najboljši dokaz vam je to, da sem prišel prijateljsko k vam, sosed k sosedu.«

Kaj je odgovoril Forestier, nista razločila. Starček je nadaljeval: »Ne, obhajati se vam ni treba. O tem se pogovoriva, kadar okrevate. Če hočete porabiti moj obisk, da bi se, rečimo, izpovedali, mi je čisto prav. Jaz sem pastir, o vsaki priliki skušam vračati svoje ovčice na pravo pot.«

Dolga tišina je sledila. Po vsej priliki je govoril Forestier s svojim navdušljivim, brezvočnim glasom. Potem, hipoma, je spregovoril duhovnik v drugačnem tonu, v tonu mašnika pred oltarjem.

»Neskončno je usmiljenje božje, molite očitno izpoved, sin moj. — Morda ste jo pozabili, pomagaj vam bom. — Ponovite za mano: Confiteor Deo omnipotenti. . . . Beatae Mariae semper virginis. . . .

Sedaj pa sedaj se je ustavil, da ga je umirajoči dohajal. Potem je rekel:

»In sedaj se izpovejte. . . .

Mlada žena in Duroy se nista več ganila, čuden nepokoj ju je obšel, plaho pričakovanje ju je navdalo.

Bolnik je bil nekaj zamrmral. Duhovnik je ponovil:

»Pregrešna nagnjenja ste trpeli? Kakšna, sin moj?«

Mlada žena je vstala in je rekla preprosto: »Pojdiva malo na vrt. Ne smeva poslušati njegovih skrivnosti.«

Šla sta in sedla pred vrati na klop pod cvetočim rožnim grmom, poleg gredice nageljnov, ki je širila po zraku svoj čvrsti in sladki vonj.

Nekaj minut sta molčala, potem je Duroy prašal:

»Ali se dalj časa ne vrnete v Pariz?«

Odgovorila je: »O, ne, takoj se vrnem, samo da bo vse končano.«

»V desetih dneh ali kaj?«

»Da, kvečjemu.«

Zopet je prašal:

»Torej sorodnikov nima nič?«

»Nič, samo nekaj bratrancev.«

Oče in mati sta mu umrla, ko je bil še čisto mlad.«

Oba sta gledala metulja, ki je bral med z nageljnov; naglo je frfotal s krili, kadar je letel z enega na drugega, polagoma je utripal z njimi, kadar je bil sedel na cvet. In dolgo sta bila tiho.

Sluga jima je prišel javiti, da je »gospod župnik opravil.« In skupaj sta šla nazaj.

(Dolje priložnja.)

Na Ringu je padla tudi bomba, ki pa ni napravila velike škode. V Türlerjevi tovarni za šampanjec v Budafoku so bili ustreljeni trije delavci, ki so nastopili proti stavkajočim. Popoldne so stavkajoči oblegali dve policijski kasarni. Policiste so pretepli. Vojaštvo je prihitelo v avtomobilih in kasarnam in je razpršilo demonstrante.

Proti večeru je štacijsko poveljništvo prevzelo skrb za red. To je najstrožja odredba, ker na Ogrskem ne poznajo izjemnega stanja. Honvedni minister Hazai je odredil, da pride vojaštvo iz Vacova, Komorna in Stolnega Belgrada.

Tisza na cesti.

Predsednik grof Tisza se je ob 3. popoldne v odprtem vozu odpeljal s svojo soprogo in svojim bratom iz parlamenta. Čeprav je vojaštvo potisnilo množico nazaj, je ta z glasnim Pluj - klici sprejela predsednika.

Dogodki ponoči.

Člani vlade so ostali v permanenti. Ob 7. zvečer je imelo ministrstvo v posvetovalnici kluba narodne delovne stranke zopet konferenco. Policija poroča direktno ministrskemu svetu. Vlada dela z vsemi sredstvi na to, da bi kmalu zadušila izgrede. Proti večeru so prihajale vedno bolj vznemirjujoča poročila iz zunanjih okrajev. Mislili so, da bo Budimpešta doživela tako grozovito noč, kakor še nikdar ne. Ta pričakovanja so se tudi izpolnila. Po 8. zvečer je prišlo v zunanjih okrajih do prizorov, ki so imeli popolnoma

revolucionaren značaj.

V tovarniškem mestnem delu so delavci začeli majhne lesene kolibe, izšli po cestah smolo ter jo zažgali, da napravijo s tem vojaštvu in policiji ovire, kar se jim je tudi posrečilo. V Vaczi uteci je množica napadla neko policijsko stražnico, razmetala vse akte na cesto ter jih zažgala. Lokal je demoliral. Tudi v drugih okrajih so požigali.

Zažgali so tudi tovarno za stroje, Vulkan. Požarna bramba je šele po dolgem času pogasila ogenj. V vseh teh slučajih je nastopilo vojaštvo in policija. V Tökölj ut. je prišlo do spopadov. Policija in vojaštvo se je le z orožjem v roki moglo ubraniti množice. Demonstranti so nato korakali na Arensko cesto, ki je poleti zelo priljubljeno sprehajališče. Tam je več velikih kavarn, pri katerih so demonstranti razbili vsa velika steklena okna. Tudi opravilo so po lokalih demolirali. V Szondy - ut sta policija in vojaštvo napadla množico. Neka deklica je bila ustreljena v glavo. Na Garayevem trgu se je zbralo kakih 5000 ljudi, ki so hoteli udreti v notranje mesto. Vojaštvo se je temu zoperstavilo in streljalo. Nekaj voznikov in še neki delavec sta bila smrtonosno zadeta in so ju odnesli v bolnišnico. Tramvaj je utrpel veliko škodo. Tir je zelo poškodovan, vozovi so pa skoraj vsi popolnoma demolirani.

Poročila iz province.

V tovarnah v Promontorju je prišlo tudi do velikih izgrediv. Baje so bili trije delavci ubiti.

Generalna stavka končana.

Včeraj ob 10. zvečer je dala socialna - demokratična stranka razdeliti po vsem mestu letake, na katerih sporoča, da je generalna stavka končana. V proklamaciji se izjavlja, da so v parlamentu uvedli absolutizem in da hočejo vzeti delavstvu pravico, priti pred parlament. Zaradi

tega je delavstvo dokazalo, da je v stanu, si to pravico s silo priboriti. Parlament je mogel imeti danes sejo le s pomočjo bajonetov in je ušel ljudski sodbi. Zdej je končana veljanska revolucija, ki jo je napravilo delavstvo.

Justhova stranka in socialni demokrati.

V klubu narodne delovne stranke je bil grof Tisza sprejet z Elienkli. Veraj so imeli pristaši Kossuthove stranke: poslanci Desy, Zsilinski in Szentivanyi, in pa pristaši Justhove stranke, poslanci: Hollo, Lovassy in Bakony konferenco, h kateri je bil povabljen tudi posl. Vaszonyi. Dobiti hočejo temelj, na katerem bi bilo mogoče skleniti mir z vlado. Nekateri se zavzemajo za to, da se izvede volilna reforma, po kateri naj se uvede v municipijah splošna in tajna volilna pravica. Vsakdo, ki zna čitati in pisati in je polnoleten, naj ima volilno pravico. V ostalih delih dežele naj dobe volilno pravico, ki znajo čitati in pisati, ki so dopolnili 24. leto in ki plačujejo gotovi znesek davka.

Porotniška obravnava proti Kregarju.

Obravnava se je nadaljevala ob 4. popoldne

z zaslišanjem Eržena:

Predsednik: Kaj je bilo z Dachsom? Kaj veste o njem? — Eržen: Dachs mi je rekel, da je Kregarja vprašal, kaj pa, ako Eržen radi tebe izgubi službo. Kregar je na to rekel: tega se ni bati. — Predsednik: Kaj pa ste imeli s Štefeto, urednikom »Slovenca«? — Eržen: Prosil sem ga za podporo in pomoč. Rekel mi je, da ve, kaj sem storil za stranko, obljubil, da bo zame vse storil, vendar pa je v to dolžan v prvi vrsti storiti Kregar, a ta je baje »favlast«. — Predsednik: Obrnili ste se tudi na dr. Lampeta? — Eržen: Da. — Predsednik: Na Pegana ste se tudi obrnili? — Eržen: Da, tudi Pegan je rekel, da me bo že podpiral. — Predsednik: Kaj pa je z menico s podpisom škofovim? — Eržen: Smatral sem škofa kot protektorja klerikalne stranke. Najprvo sem mu pisal pismo, potem govoril z njim tudi osebno in potem mi je podpisal menico. — Predsednik: Kaj pa s posojilom pri »Ljudski posojilnici«? — Eržen: To posojilo sem dobil pred volitvami l. 1909 in sicer 200 K. Obrnil sem se na Kregarja in ta mi je menico podpisal. Zaostal sem pri plačevanju z obroki. Kregar me je na to opozoril in rekel naj plačam. Rekel sem mu: »Bom že, sedaj ne morem, ker sem v stiskah.« Podpisal mi je ker sem mu že l. 1906 pomagal pri volitvah. — Predsednik: Ali ste sicer dobili od Kregarja kak denar? — Eržen: Po 5, 10, 15 K. — Predsednik: In nazadnje? — Eržen: Kakih 60 K. — Predsednik: Ali je s tem bila ona nagrada poravnana? — Eržen: Kregar mi je rekel, da je s tem poravnano vse, tudi dolg pri »Ljudski posojilnici«. Za to sem mu dal tudi navadno pobotnico. — Predsednik: Kako ste prišli h »Gospodarski zvezi«? — Eržen: Moja žena je srečala Kregarja junija ali julija 1909. Kregar ji je rekel: »Pravkar sem govoril z ravnateljem Škerbincem. Naj gre Eržen k ravnatelju Škerbincu, bo ga sprejel za uradnika. Žena me

je dobila na ulici in mi rekla: »Dobiš službo pri »Gospodarski zvezi«, Kregar mi je to rekel.« Takoj sem šel k Škerbincu in se predstavljal. Škerbinc mi je rekel: »Nič ne vem, pri meni ni bil nihče, tudi Kregar ne.« — Predsednik: Kako ste dobili službo pri »Zadružni zvezi«? — Eržen: Žena in jaz sva bila pri Lampetu in Peganu. Lampe je nama rekel: »Ste že sprejeti pri »Zadružni zvezi«? — Eržen: Ne, pač pa sem to mnogim pripovedoval. — Predsednik: Kako je z razgovorom s Štefeto in Peganom? — Eržen: Jaz sem bil v »Zadružni zvezi« v registraturi. Tja sta prišla Štefe in Pegan. Od mene proci obrnen je rekel Pegan: »Če se bo še kaj govorilo o manipulacijah pri volitvah v trgovsko zbornico, bomo vas tožili radi izsiljevanja.« — Predsednik: Kje so se falsifikacije godile. — Eržen: Samo na Kregarjevem stanovanju. — Predsednik: Ne, v »Unionu«? — Eržen: Ne, samo na Kregarjevem stanovanju. — Predsednik: Kolikokrat ste bili na Kregarjevem stanovanju? — Eržen: Kakih 50 krat. — Predsednik: To je bilo meseca novembra in decembra 1908. Ali ste prešli kako podporo od dr. Kreka? — Eržen: Ne, pač pa od dr. Šusteršiča 50 K. — Predsednik: Zakaj? — Eržen: Najbrže se je informiral o mojem delovanju. — Predsednik: Kdo pa je prinesel ta denar? — Eržen: Nekaj doktor, ki je bil menda tajnik S. L. S. — Predsednik: Štefe, Puc in drugi so tudi sodelovali? — Eržen: Sodelovali pri popisovanju glasovnic. — Predsednik: Kaj ste delali pri Kregarju na stanovanju? — Eržen: Falsificirali smo glasovnice. Podpisovali so glasovnice glaseče se na druga imena tudi: Štefe, Puc, Ložar, Kregar. Podpisovali smo dotičnike, na katere so se glasile glasovnice, ne da bi poznali dotičnikov. — Predsednik: Ne, katere glasovnice so čisto nedotaknjene, dokaz da jih nihče ni imel v rokah. — Eržen: Te so bile najbrže vzete kar na pošti. — Predsednik: Ali je bil Štefe tudi zavezanec? — Eržen: Da. — Predsednik: Zakaj se je Štefe jezil na Pegana? — Eržen: Ker ga ni bilo k sestanku, ko se je šlo za pravno vprašanje glede poslovdij. — Predsednik: Kaj pa Dachs, ali je tudi sodeloval? — Eržen: Ne, prihajal je, se informiral in odšel. — Predsednik: Ali je kdo stal na straži, kakor je stalo v časopisih? — Eržen: Ne, to ne, pač pa so bila okna zagnjena. — Predsednik: Seveda, pri takšnih poslih niso prijetna nezagnjena okna! — Ali vztrajate pri tem, da občinski kataster ni javna listina? — Eržen: Da, jaz sem o tem prepričan. — Predsednik: Ali vam je rekel Kregar, da boste trgovsko zbornico izsilili in napredne uradnike spodili? — Eržen: Da, to je rekel. — Predsednik: Ali je vse res, kar ste izpovedali? — Eržen: To je vse suha resnica. Mogoče sem pozabil kako podrobnost, v bistvu pa je vse resnično. — Predsednik: Prvotno pa ste vse tajili pri prvem

zaslišanju. — Eržen: Da, to je res. Toda preiskovalni sodnik dr. Kaiser mi je rekel: »Priznajte, pa bo najbolje. Ne rešite se itak ne.« Na to sem priznal, zlasti ker so me hoteli Kregarjevi pristaši proglasiti za lažnika. — Predsednik: Kako se je Štefetu izrazil, ko ste falsificirali zapiske? — Eržen: Rekla je: »Če bi nas sedaj zasačili, bi bili vsi zaprti.« — Predsednik: Kaj ste imeli s Puharjem? — Eržen: Rekel mi je na njegovem stanovanju: »Če bi vse to na dan spravili, kar se je godilo, pisalo in govorilo v Katoliški tiskarni, bi se ljudem lasje jezili.« — Predsednik: Kdo je vas priporočal pri tvrdki Tazher & Czuber? — Eržen: Ga. Lina Kreuter - Galle. — Predsednik: Kako ste prišli do te protekcije? — Eržen: Rekli so mi, da ima vpliv pri tvrdki. Zato sem se obrnil nanjo, ker mi klerikalci niso pomagali, naprednjaki pa mi niso hoteli pomagati, ker sem bil pronosiran, da sem pomagal klerikalcem pri volitvah. — Predsednik: Ali je res, da ste radi tega postali Nemec? — Eržen: To ni res, ga. Kreuter mi je rekla: »Sie sind ein Slovene und bleiben ein Slovene«, na kar sem jaz pripomnil: »Als Slovene bin ich geboren und als solcher werde ich bleiben.« — Predsednik: Kako pa je bilo s posojilom pri »Jadranski banki«? To menico je vam podpisal knezoškof dr. Jeglič, kako pa je s Kregarjevim podpisom? — Eržen: Pri »Jadranski banki« so mi rekli: Na škofa nič ne damo, še eden se mora za poroka podpisati. Na to sem podpisal Kregarja. Moja žena je na to šla k škofu in mu povedala, da sem kar sam Kregarja podpisal. Škof se je nasmajal in rekel: »Ni prav naredil, na ja...« — Predsednik: Ali ni Vencajz vam rekel, da vam mora S. L. S. preskrbeti službo? — Eržen: Srečala sva se na ulici, in on mi je to rekel, pripomnil je še celo, da ve, da sem potreben. — Predsednik: Vencajz pa je drugače izpovedal. — Eržen: Vem, saj so se mi prebrale izpovedbe pri.

Dr. pravdnik dr. Rojic: Ali je res, da ste izpovedali proti Kregarju radi maščevanja? — Eržen: Ne, to sem že naglašal. — Dr. Rojic: Ali ste to komu povedali o falsifikacijah? — Eržen: Seveda sem povedal. — Dr. Rojic: Ali ste uradni kom povedali takrat, ko so vas zasačili? — Eržen: Da, povedal sem takoj takrat dr. Windscherju, temu sem vse priznal. — Dr. Rojic: Ali ste Štefetu in Peganu izjavili, da ne veste ničesar o Kregarjevih manipulacijah? — Eržen: Ne, saj jima niti odgovoriti nisem mogel, ker sta mi samo zagrozila in odšla. — Dr. Rojic: Ali so bili imeniki sestavljeni na podlagi obč. katastra? — Eržen: Da, na podlagi tega katastra. — Dr. Rojic: Te volilne imenike je potem podpisala volilna komisija in na temelju teh imenikov, bi se imele vršiti volitve? — Eržen: Da.

Dr. Kukovec: V III. obrtni kategoriji volijo tisti, ki plačujejo davka 5 K. Kaj pa ste s tistimi storili, ki plačujejo 3 K? — Eržen: Iz 3 K smo napravili 5 K in jih uvrstili v II. višjo skupino. — Dr. Kukovec: Ali ste to prakticirali v 500 slučajih? — Eržen: Da, pa po ukazu Ivan Kregarja.

Kregarjevo zaslišanje:

Predsednik: Ali se čutite krivega? — Kregar: Ne. — Predsednik: Kaj ste hoteli dose-

či s falsifikacijami? — Kregar: Čisto nič. Eržen je hodil k meni, tožil, da se mu slabo godi, in prosil, naj mu pomagam. To je bilo l. 1906. Prišel je k meni večkrat. Nekoč sva se srečala na ulici in mi je rekel: »Ospod svetnik, ali se vaša stranka ne bo brigala za volitve v trg. zbornico? Jaz sem odgovoril: »Ne vem.« Dr. Murnik mi je rekel, da ne dobimo imenikov. Na to je Eržen pripomnil: »Bomo videli, če to ne bo šlo.« Nato mi je jel nositi listke. Enega izmed teh prilagam. Ti listki so bili navadni imeniki brez davčnih podatkov. Enkrat pa je prišel k meni in rekel: »Sedaj pa ne bo mogoče, ničesar več storiti, ker so mi odvzeli to delo, češ, da se je Hauptman polakomnil za službo. Koj na to mi je pripovedoval pokojni sluga Pogačnik: V zbornici je vse na robe: Eržen je nekaj »zašpilal«, Golob se kar za glavo držal. Jaz sem pripomnil: »Kaj pa Eržen pravi?« Pogačnik mi je odvrnil: Eržen pravi: Naj se le jezi ta gump, Golob saj tako vse jaz delam.« — Predsednik: Torej ni nič res, kar izjavil Eržen? — Kregar: Čisto nič! — Eržen je prihajal k meni, našel me navadno ni, potem pa naročil ženi, kar mi je mislil povedati. — Predsednik: Kako pa je z menico pri »Ljudski posojilnici«? — Kregar: Podpisal sem mu menico iz usmiljenja. Eržen je na to menico nekaj plačal, kasneje sem prišel v »Ljudsko posojilnico«, tu so mi rekli, da bodo menico na me prepisali, Eržena pa terjali, morda bo vendarle plačal. O tem sem Erženu povedal na ulici. Menico pa sem plačal lani. — Predsednik: Ali ste dajali Erženu kak denar? — Kregar: Da, za one listke, ki jih je nosil po 2, 3 in 5 K. — Predsednik: Pa ste se le potegovali zanj pri raznih zavodih? — Kregar: Ne nikjer, pač pa pri »Ljudski posojilnici«, kjer sem izvedel, da je mesto prosto. Ko se me je vprašalo, ako je Eržen dober uradnik, sem temu pritrldil. — Predsednik: Ali je imela narodno - napredna stranka kak agitacijski lokal? — Kregar: Na to ni odgovoril, pač pa je predložil oklic narodno - naprednega volilnega odbora. — Predsednik: Zakaj pa mislite, da je falsificiral Eržen davčne postavke? — Kregar: Najbrže iz »nagajivosti proti Golobu«. Moji ženi je rekel: »Predno me bodo spodili, jim bom še »zašpilal«. To izjavo sem Štefetu povedal ter rekel: »Saj jih je dosti v zbornici, da ga bodo nadzorovali.« — Predsednik: Kaj pa je za nagrado 500 K? — Kregar: Eržen me je srečal na ulici in rekel: Kaj pa je z volitvami? Za nar. napredno stranko delajo že Hauptman, Golob in drugi, dobili so zato 500 K, mene pa odrinili. 500 K mu nisem obljubil, ampak on je govoril o njih. — Predsednik: Kako pa je s Puharjem? — Kregar: Štefe je prišel k meni in mi rekel: Nekaj se kuha. Puhar mi je pripovedoval, da mi je Eržen rekel, da bo tebi nož nastavil. Kmalu na to je prišla Erženova žena z biano menico k meni in zahtevala, da podpisem. Nisem hotel tega storiti. Še nekaj. Lani je prišel k meni agent »Jutra« in mi rekel, naj v listu inseriram. Rekel sem mu, da tega ne bom storil. »Bomo vas pa raztrgali«, je bil odgovor. Potem so res izšli napadi v »Jutru«, katere so ponatisnili nemški listi. Tu se je govorilo o vlomih v zbornico. S temi napadi je bil v zvezi Eržen, ker so ga videli iti v uredništvo »Jutra«. To je bilo samo izsiljevanje za denar. To se še sedaj ponavlja. O vlovu v trg.

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Osmi del.

(Dalje.)

»Gospod Gautier de Montreal,« je rekel jetnik, »jaz sem že zopet vaš gost. Po mojem premenjenem obrazu boste pač težko spoznali, da sem jaz Adrian di Castello.«

»Oprostite, plemeniti gospod,« je rekel Montreal z veliko vljudnostjo in je vstal, »nerodnost mojih ljudi je spravila za trenotek moj spomin v zmotu. Vesel sem, da morem zopet stisniti roko, ki si je od najinega zadnjega razstanka pridobila toliko lavorik. Rad sem poslušal poročila o vaših slavnih dejanjih. — Poskrbite za pokrepčilo in za počitek tega plemenitega viteza in njegovega spremstva. — Gospod Adrian — takoj bom zopet pri vas!«

Adrian je zapustil šotor. Pozabivši popolnoma na navzočnost svojih svetovalcev, je začel hoditi z naglimi koraki gor in dol in je končno poklical častnika, ki je bil Adriana pripeljal.

»Ali ima grof Landau še vedno sotesko zasedeno?«

»Da, general.«

»Pojdi hitro tja in naroči, da mo-

ra tam vztrajati do noči. Lisjak, ki smo ga vjeli, ni pravi.«

Častnik je odšel. Odslovivši svoje svetovalce, je šel Montreal v šotor, ki ga je bil odkazal Adrianu.

»Moji ljudje,« je rekel Montreal, »so imeli ukaz, da primejo vsakega, kogar dobe na potu v Florenco. Jaz imam namreč s tem mestom vojsko. A pričakoval sem popolnoma drugega jetnika. Mislim, da mi pač ni treba šele povedati, da ste vi in vaši ljudje svobodni.«

»Sprejemni, plemeniti Montreal, vašo vljudnost s tisto odkritosrčnostjo, s katero je bilo povedano. Ali smem upati, da vam jo kdaj povrnem? Ne, da bi vas žalil, vam smem povedati, da bi bil ubral drugo pot, če bi bil vedel, da je tukaj nastajena velika kompanija. Slišal sem bil, da je vaše orožje obrnjeno proti tiranu Malatesti v Riminiju.«

»Tako je bilo. A to je bil moj sovražnik, zdej pa mi plačuje danj. Premagali smo ga in on se je odkupil. Marširali smo potem na Sieno. To mesto je plačalo šestdesettisoč goldinarjev, da smo mu prizanesli, potem pa smo šli kakor vihar nad Florenco, ki se je drznilo poslati svoje neznačno vojaštvo v Rimini na pomoč proti nam. Mi marširamo hitro; svoj tabor na tej planjavi smo prav kar postavili.«

»Slišal sem, da je velika kompanija zaveznic Albornoza in njen ge-

neral pravzaprav cerkveni vojščak. Je - li tako?«

»Albornož in jaz se razumeva,« je odgovoril Montreal malomarno. »Toliko bolj, ker je milanski nadškof Visconti sovražnik naju obeh in sva prisegla, da ga uničeva.«

»Visconti — najmočnejši vseh italijanskih knezov! Da si je zaslužil jezo sv. cerkve, to vem in umejem, da je papež Inocencij prekalil odpuščanje, katero si je nadškof od papeža Klemenca VI. prispletkaril. A ne razumem dobro, čemu si je Montreal prostovoljno nakopal tako zavratnega in strašnega sovražnika!«

Montreal se je ljuto nasmehnil in je rekel:

»Kaj ne poznate urnebesne častihlepnosti tega Viscontija? Pri sv. grobu — to je sovražnik, s katerim bi se moja duša rada spopadla. Vreden je, da se bojuje z Montrealom. Jaz sem se polastil njegovih tajnih načrtov, ki so velikanski. Nadškof namerava zavajevati celo Italijo. Njegovo neizmerno premoženje mu omogoča, da podkupe tiste, ki so na prodaj — njegova ostroumnost mu pridobiva lahkovernike — njegova neustrašnost plaši slabotnike. Vsakega sovražnika ugonobiti — vsakega zaveznika naredi za sužnja. To je knez, čegar načrte mora Gautier de Montreal preprečiti.«

In mrmraje je še sam pri sebi dostavil:

»Zakaj če pustim, da ta knez še bolj poveča svojo moč, potem bo ravno on onemogočil načrte Gautierja de Montreal in zlomil njegovo moč.«

Adrian je molčal. Prvič ga je sedaj spreletel sum glede pravih načrtov tega Provenčalca.

»Ali, plemeniti Montreal,« je povzel Colonna, »povejte mi — kar ste brezdvomno v stanu — najnoveše novice o mojem rodnem mestu. Rimljan sem in Rim mi je vedno v mislih.«

»In po pravici,« je hitro odgovoril Montreal. »Znano ti je, da je papežev legat Albornož peljal cerkevno armado v papeške države. S seboj je vzel Rienzija. Ko je prišel v Monte Fascone, je prihitelo tja vse polno Rimljanov, da izrazijo tribunu svojo udanost. Na legata so pri tem pozabili. Če je postal Albornož zaradi tribunu posvečenega spoštovanja ljubosumen, ali ne — ponosen je, kakor Lucifer — ali če se je zbal obnovitve tribunove oblasti. Zadržal pa ga je v svojem taboru in deputacijam Rimljanov ni pustil oditi. V svoji zvestosti je pa vendar dosegel glavni namen, zaradi katerega je bil Rienzi izpuščen iz ječe. Rienzi je dosegel, da se je Rim podvrgel cerkvi in čar Rienzijeve navzočnosti je v cerkveni tabor privabil polno rimskih rekrutov. Na potu proti Viterbu se je Rienzi v boju proti tiranu Ivanu di Vico

znamenito odlikoval. Vojskoval se je kakor mož ki je vreden da bi bil član velike kompanije. To je Rimljane še bolj razvnelo in mesto je izgubilo polovico svojih prebivalcev ki so se postavili pod poveljstvo hrabrega tribuna. Na vse nujne prošnje teh vrlih meščanov — morda ravno tistih, ki so prej svojega ljubljence zaprli v kastel sv. Angela — je fini legat le odgovarjal: »Oborožite se zoper Ivana di Vico — premagajte tirane na cerkvenem ozemlju — obnovite dedščino sv. Petra — in Rienzi bo imenovan za senatorja in se vrne v Rim.« Te besede so Rimljane tako navdušile, da so radi šli legatu na pomoč. Aquapendente, Bolzena sta se vdali, Ivan di Vico se je deloma vsled sile, deloma iz strahu podvrgel, Gabrielli, tiran v Agobbini, je bil premagal. Slavo je žel kardinal, a zasluga je to Rienzija.

»In zdaj?«

»Albornož je senatorja - tribuna obsopal z odlikovanji in lepimi besedami, a nikdar ni nič znil o obnovitvi njegove oblasti v Rimu. Naveličan te negotovosti — tako pravijo moja tajna poročila — je Rienzi zapustil kardinala in je šel z majhnim spremstvom v Florenco, kjer ima prijatelje, ki mu bodo dali denarja in orožja, da se bo mogel vrniti v Rim.«

»Aha,« je smehljaje rekel Adrian, »zdej vem, za koga ste me imeli.«

(Dalje prihodnjak.)

zbornico govori se danes »Dan« in »Narod«. — Predsednik: Ali ste podpisovali glasovnice. — Kregar: Če sem imel pooblastilo potem sem dal imena podpisati. Jaz pa sam nisem nič podpisal. Zgodilo se je, da je eden podpisal 30 glasovnic, ker smo imeli v rokah pooblastila. — Predsednik: Zakaj pa obremenja Eržen vas? Iz maščevalnosti? — Kregar: Samo, da bi izsilil denar. O tem bo povedal Sturm star, proti kateremu se je Eržen včeraj izrazil, da me je hotel samo pošegačkati, da bi dobil malo denarja. — Predsednik: Kako pa je s tole listino? (Katero je pisal Kregar in dal Eržen navodilo za falsifikacijo.) — Kregar: Jaz te nisem pisal.

Dr. Kukovec: Izvedenci pa pravijo, da. — Kregar: Da, kaki izvedenci! Berite včerajšnjega »Slovenca«. — Dr. Kukovec: Je jako značilna in vse kaže na to, da je bila naročena.

(Gibanje v avditoriju.)
Nato je predsednik prečital pismo Emila Rumpja na Kregarja, da mu naj pomaga do 7000 K, da se pevske izobrazi.

Kregar je predložil na to kopo pisem, v katerih ga razni ljudje prosijo za službo. Dr. Kukovec se je protivil čitanju, za to pa sta se zavzela dr. Zangger in dr. Vrečko. Predsednik je izjavil, da bo senat o tem sklepal kasneje.

Kregar: Jaz imam še glasovnice, ki sem jih poslal v podpis, ki so mi jih vrnil, a so dole prepoznane. Tudi imam glasovnice, ki jih je zadnjič našla moja žena, ker so padle doma za omaro.

Svetnik Erhartič: Kdo pa je vodil agitacijo? — Kregar: Jaz. — Svetnik Erhartič: Ali ste mu dali denar? — Kregar: Da, 2 do 5 K, rekel mi je: »Dajte mi nekaj za »pir««. — Svetnik Erhartič: Ali ste dali iz volilnega fonda, ali iz svojega? — Kregar: Iz svojega. — Svetnik Erhartič: Kateri stranki je Eržen takrat pripadal? — Kregar: S. L. S.

Dr. Zangger: »Welcher Partei gehört er jetzt an?« — Kregar: Der deutschen. (Velikanska veselost.)

Predsednik: Pustimo to, naj bo to ali ono.

Dr. pravnik dr. Rojic: Vi ste sprva zanikali, da bi imeli stike z Erženom? — Kregar: To ni res, rekel sem samo, da ni resnično, da bi bili sleparili, priznaval pa sem, da sem bil v zvezi z njim. V časopisih nisem nič pisal. — Dr. Rojic: V preiskavi ste rekli, da ni nihče podpisoval glasovnic. Danes pa ste to priznali. (Kregar molči, zagovornika ugovarjata. Dejstvo pa konstatira predsednik iz zapisnika.) Navajam to, da se spozna konsekvencnost Kregarjeva.

Dr. Kukovec: Kako da ste poslali dež. odbornika Pegana in Štefeta k neznanemu človeku, da mu zagrozite, da ga boste tožili? — Kregar: Nisem jih jaz poslal, šel je Štefe sam in povabil Pegana sabo iz — previdnosti. — Dr. Kukovec: Kako ste izvedeli za Erženovo afero pri Tauzherju, Steinmetzu, Bergantu, pri Kočevski posojilnici in pri Jadranski banki? — Kregar: Povedali so mi drugi. Od Jadranske banke je nekdo pisal o stvarih Štefetu. O posojilu v Kočevski posojilnici pa sem izvedel potem revizije, ki jo je izvršila »Zadružna zveza«. Dr. Kukovec: To je morala biti cela tovarna za denunciacije. Kako to, da je škof podpisal memo Erženu, ako je tak sanjač.

Kregar je molčal nekaj časa potem pa zamahnil z roko in rekel: »Ta pa podpiše več kakor ima!« (Viharna veselost.)

Izvedel Franje Štefeto. Frančiška Štefeto je izjavila, da je bila samo enkrat dva dni pred volitvami pri Kregarju. Dr. Kukovec: Ikraj in še 20krat! (Veselost.)

Dr. pravnik dr. Rojic: Eržen, ali si upate Štefeto v obraz povedati, da je bila toli in tolikokrat zraven?

Eržen: Ostajam pri tem, kar sem izjavil. Gospa, saj veste kaj smo delali, zakaj tajite? Vi ste sedeli meni nasproti, ob strani pa Kregar. — Štefeto: Ne, nak!

Izpoved Elizabete Kregarjeve.

Predsednik: Ali se čutite krivo? Kregarjeva: Sem čisto nedolžna. Moža ni nikoli doma, torej ga ni mogel Eržen zvečer obiskovati. Če Eržen drugače govori, bi mu rekla da laže, ako bi smela. Res e, da je moža Eržen večkrat iskal. — Predsednik: Čegava pa je ta-le pisava? — Kregarjeva: Podpis je Kregarjev, ostale pisave pa ne poznam. — Preds.: V preiskavi pa ste rekli, da tudi ta podpis ni Kregarjev.

Svetnik Erhartič: Ali ste poznali Eržena takrat, ko je prihajal moža iskat? — Kregarjeva: Ne!

Svetnik Erhartič: Pa ste mu bila botra, pa ga niste poznali? — Kregarjeva: To je bilo pozneje. Kregar: Ne — preje! (Viharna veselost.) Kregarjeva: Eržen je bil pri nas popolnoma tuj. — Eržen: Tako! Ali nisem večerjal pri vas opetovano; še celo vaši hčerki sem delal nalogo! Kregarjeva: Nikoli! — Eržen: Da, »Jesen« je bil naslov naloge. Kregarjeva: Eržen mi je pravil, da imajo v zbornici glasovnic kar črno za liberalce. — Eržen: Saj me takrat ni bilo več v zbornici, ko so se razpisovale glasovnice.

Dr. pravnik dr. Rojic: To je res! Eržen je bil odpuščen koncem novembra 1908, volitve pa so bile januarja 1909.

Priča dr. Murnik.

Zaprisežen je dr. Murnik razložil sestavo volilnih imenikov s pomočjo občinskega katastra, ki temelji na davčnih predpisih, ki jih zbornici pošiljajo davčne oblasti. — Predsednik: Kako ste prišli na falsifikacijo? — Dr. Murnik: Koncem novembra je prišel k meni oficijal Golob in mi povedal, da je prišel na sled falsifikaciji. Najprej je obvestil II. tajnika dr. Windischerja, ta pa mene. Nato je prišel k meni Eržen in mi priznal vse. Nato sem odredil, naj se občinski kataster popravi. — Predsednik: Koliko falsifikacij je bilo? — Dr. Murnik: Golob in Hauptman bosta to vedela, jaz ne morem navesti ničesar natančnega, ker direktno s tem nisem imel posla. — Predsednik: Kakšna listina je občinski kataster? — Dr. Rojic: Protestujem proti temu vprašanju. — Dr. Murnik: Uradni pomoček, če je dokument, ne vem. — Predsednik: Ali bi falsifikacije lahko vplivale na izid volitev? — Dr. Murnik: Lahko. V II. kategoriji je bilo oddanih za naprednjake 699 glasov, za S. L. S. pa 613. Dovolj bi bilo samo polovico difference, pa bi S. L. S. dobila 2 mandata. — Predsednik: Ali je občinski kataster komu na razpolago? — Dr. Murnik: Ne, ker je to uradni pomoček. — Dr. pravnik dr. Rojic: Ali je res, da je bil Eržen še dva meseca potem, ko je bil zasaden, v zbornici zaposlen? — Dr. Murnik: Ne, on je takoj odšel, in sicer prostovoljno. — Dr. pravnik dr. Rojic: Ali se gre pri sestavi volilnih imenikov za izvrševanje volilnega reda? — Dr. Murnik: Da, za izvrševanje volilnega reda. — Dr. pravnik dr. Rojic: Ali se mora voditi občinski kataster, ako ima zbornica obrtni kataster? — Dr. Murnik: Da, če je obrtni kataster, kakor pri kranjski zbornici urejen po obrtih in ne alfabetično.

Predsednik je nato prečital dotične določbe ministrskih instrukcij, v katerih se potrjuje dr. Murnikovo mnenje.

Dr. pravnik dr. Rojic: Ali je vam kdo povedal, da je Eržen priznal, da je bil v zvezi s Kregarjem? — Dr. Murnik: Da, to mi je povedal gosp. Golob, in sicer takoj. — Dr. pravnik dr. Rojic: Ali se je res dal prepis volilnih imenikov narodno-napredni stranki? — Dr. Murnik: Da, dali so se naslovi, brez davčnih podatkov; to ni volilni imenik. — Dr. Kukovec: Ali se niso tudi ti naslovi nali nemški stranki? — Dr. Murnik: Da, v I. kategoriji. — Dr. pravnik dr. Rojic: Kregar pa pravi, da njemu niste hoteli dati teh naslovov. — Dr. Murnik: Natanko se ne vem spominjati, toda, če bi bil prošil za te naslove, bi mu jih predsedstvo tudi dalo, kakor naprednjakom in Nemcem. Pri letošnjih volitvah so dobili naslove vse tri stranke. — Dr. Zangger: Eržen je rekel, da mu niste bili naklonjeni. — Dr. Murnik: Nisem mu bil nasproten, ker je bil izvršten delavec in je delal za dva. Toda smatral sem za potrebno, da se ga nadzoruje. — Dr. Kukovec: Ali je bil Eržen še v zbornici, ko so se vršile volitve, ker je rekel baže Kregarjevi, da delajo Golob, Hauptman in drugi s polnim parom za narodno-napredno stranko? — Dr. Murnik: Koncem meseca novembra 1908 je zapustil službo, torej med volitvami, ki so vršile januarja 1909, ni bil več v zbornici. — Dr. Kukovec: Ali je Eržen res samo sanjač, da si je vse izmislil in falsificiral na svojo pest? — Dr. Murnik: S. L. S. je imela zagotovljeno zmago v III. obrtni kategoriji, v II. pa narodno-napredna stranka. Če so se torej volili v II. kategoriji, kaže to vsekakor, da je bilo to uprizorjeno v prilog S. L. S.

Nato je ob 8. predsednik dr. Roschanz prekinil razpravo do 2/9. zvečer.

Štajersko.

Iz Celja. (Porotno sodišče.) V sredo so bili na zatožni klo-

pi Štefan Kren, pek, trgovec in posestnik v Spodnji Hudinji pri Celju, njegov učenec Franc Verdev iz Maribora in njegov hlapec Jernej Založnik. Obtoženi so bili zaradi požiga, oziroma zapeljavanja k istemu in Kren še zaradi goljufije z zavarovalnico. Zadeva po obtožnici je sledeča: Dne 3. marca okoli 7. ure zvečer je izbruhnil ogenj v prazni Krenovi hiši, ki jo je kupil s posestvom vred od neke kmetice v Bukovem žlaku poleg Celja. Poslopje je zgorelo do tal. Bilo je v zelo slabem stanju in visoko zavarovano, vsled česar je nastal sum, da je utegnil Kren povzročiti požar sam. Orožniki so začeli zadevo zasledovati in so dognali, da se je mudil ob času, ko je izbruhnil ogenj, Krenov učenec Verdev izven hiše. Dva delavca sta ga celo videla, da je pritekel po nekem stranskem potu v smeri od Bukovega žlaka. Verdev je nekaj časa tajil, potem pa je priznal, da je v resnici zažgal in sicer na prigovarjanje hlapca Jerneja Založnika, kateri mu je obljubil za to 25 kron, to je polovico tiste vsote, ki jo je sicer, ne ravno naravnost, obljubil Kren Založniku, če mu v Bukovem žlaku zažge na ta način, da prav neprevidno kadil okoli hiše. Hiša je bila v slabem stanju in Kren je pogosto pravil, da bi ga popravila stala veliko denarja, zato bi bilo najbolje, če bi zgorela. Povrh tega je zavaroval tisto podrtijo pri »Donavi« za 3000 K in pri »Slaviji« za 1100 K. Pri likvidacijskem postopanju pa ste prišli zavarovalnici na to dvojno zavarovanje. Nato se je začela preiskava, ki je spravila Krena, drugače premožnega obrtnika, v zapor. Obravnavo je vodil predsednik okrožnega sodišča, dvorni svetnik Bouvier, obtožbo je zastopal državni pravnik Rojic, zagovorniki so pa bili gg. dr. Kukovec, dr. Hrašovec in dr. Zangger. Navajal k obravnavi je bil tolik, da so morali izdati vstopnice. Trajala je obravnavo do 2. ure ponoči. Štefan Kren in Jernej Založnik sta bila zaradi pomanjkanja pravih dokazov oproščena, pekovski učenec Franc Verdev je pa dobil zaradi zažiga pet mesecev ječe.

Iz Maribora. Društvo »Dijaški dom« v Mariboru so darovali od 19. aprila do 19. maja t. l. na ustanovni gosp. Peter Majdič v Celju, 100 K; na podporah gg. Hinko Požganec v Rušah 10 K; učiteljstvo pujskega okraja mesto venca na grob gosp. Dragotinu Zupančiču 21 K 80 vin.; po 5 K Davorin Lesjak v Rušah; dr. Jakob Rajh v Gradcu; dr. Juro Hrašovec in dr. Janko Serneč v Celju; Hinko Požun v Zgornji Radgoni; po 4 K Josip Lasbacher v Rušah in dr. Makso Pregel v Vuzenici. — Odbor društva »Dijaški dom«.

Iz Konjic. Zaročil se je gosp. Ludovik Petrič, učitelj na tukajšnji slovenski šoli z gđ. Kristino Bregant, učiteljico istotam.

Šoštanj-šaleška čitalnica v Šoštanju prejela je te dni obvestilo občine, da se je vzela prireditev 30letnice dne 14. julija na znanje, na kar se naj blagovolijo vsa druga društva ozirati. Prireditev bo res nekaj lepega in imajo podati jasno sliko in račun o našem delu za narodno probu v ogroženem kraju. 14. julij je tedaj in ostane naj rezerviran izključno Šoštanjčanom.

Drobne novice. Iz Konjic. Dne 20. maja je zgorela v Prelogah hiša posestnika Jožefa Bezenška in sicer z gospodarskim poslopjem vred. Oboje je bilo vredno kakih 5000 kron. Orožniki so Bezenška zaprl, če si je sam zažgal. Baže je bil zavarovan pri dveh zavarovalnicah. — Umrli je v Negovi blizu Zgornje Radgone oskrbnik tamošnje Trautmannsdorfove graščine, Vincenc Steinhöfner. — Iz Slovenske Bistrice nam poročajo: Dne 16. ponoči sta se sprla blizu Zgornje Ložnice iz malenkostnega vzroka 20letni Anton Justinek in 19letni Martin Leskovar. Šla sta ravno domu od nekega mrlja. Pri tem je Leskovar Justineka z nožem tako zabodel, da je ranjenec pri priči umrl. Povod je bila boja ljubosumnost. — Iz Gradca. Za poveljnika deželnega orožniškega poveljstva je imenovan Ožvald pl. Kostenzer. Dosedanji poveljnik štajerskega orožništva, polkovnik Košak pl. Irmenys je stopil v pokoj. Kostenzer je služil doslej na enakem mestu v Trstu. — Umrli je na Gornjskem posestnik Katarina Virant.

Roroško.

Sankcionirani deželni zakoni. Od koroškega deželnega zbora sklenjena zakona glede prispevkov domačih občin k stroškom za svoje občane, ki se nahajajo v javnih bolnišnicah in ne morejo sami plačati ter glede naklade na vino v Celovcu sta bila sankcionirana.

Konkurs. Deželno sodišče v Celovcu je razglasilo konkurs nad premoženjem I. celovške delavske pe-

karne. Za konkurznega komisarja je bil imenovan deželnosodni svetnik Martinak, za upravitelja mase pa dr. Rudolf Golj.

Zidarska stavka. Stavka zidarjev pri poštnem posloplju na kolodvoru v Beljaku, ki se je začela v ponedeljek, se je končala včeraj za zidarje s popolnim uspehom ter so zidarji sklenili novo pogodbo.

Primorsko.

Imenovanje. Poročnik pešpolka št. 79, Rudolf Moretti, je bil imenovan za policijskega nadzornika v Trstu v XI. činovnem razredu.

Od policijskega ravnateljstva. V kratkem otvorijo v starem mestu v Trstu nov policijski komisariat ter bo prevzel vodstvo višji policijski svetnik.

Iz gozdarske službe. Gozdarski svetnik in deželni gozdni nadzornik v Trstu, Kašpar Mirosevič, je bil imenovan za višjega gozdnega nadzornika.

Porota v Trstu. Uboj. Pod predsedstvom dr. Stegu se je pričela včeraj obravnavati proti Josipu Gabrovcu, kamnoseku v Vizovljah, staremu 26 let, zaradi uboja. Obravnavo se vrši v slovenskem jeziku ter je bil obtoženec že 5. in 6. decembra l. pred poroto zaradi iste zločina obsojen na 6 let težke ječe. Najvišji sodni dvor je odredil na pritožbo dr. Mandiča novo obravnavo. Obtožbo zastopa državni pravnik dr. Zumin. Gabrovcu se očita, da je 14. oktobra l. l. sunil krčmarja Frana Blazino v Vizovljah z nožem tako, da je ta čez en teden umrl. Za sedanjno obravnavo je poklicanih 14 prič.

Zverinjak na Brionih. Te dni dopse v zverinjah na Brionih ženski šimpans iz Konga, dva mlada orangutanga z Bornea in druge opice, dva črna labuda in več ptic. Poleti dopse še več antilop, koz in ovac iz Afrike.

Koncert „Glasbene Natice“.

V krogu prireditev ob priliki tekmovalnega streljanja gorskih polkov je bil koncert, ki ga je priredila snoči »Glasbena Matica« na čast gostom v slavnostno dekorirani dvorani hotela Union, ena najlepših ter je dal ta koncert izraz simpatij ljubljanskega prebivalstva dragim gostom. Dvorana je bila priprosto dekorirana z zelenjem, skozi katere so se vili belo-modro-rdeči in črno-rumeni trakovi. V ozadju odra se je dvigala cesarjeva soha, pod slovenski in cesarsko zastavo v okusno aranžirani skupini zelenja.

»Glasbena Matica« in popolni orkester Slov. Filharmonije je izvajal pod mojstrsko taktirko glasbene ravnateljice Hubada izbrane domače skladbe, ki so segale poslušalcem do srca. Program koncerta, ki je bil za to priliko posebno skrbno izbran ter so s čudovito preciznostjo izvajane točke žele pri poslušalcih zasluženo priznanje. Začel se je koncert s »Cesarsko himno«, ki so jo gosti poslušali stoje. V naslednjem program koncerta:

1. O. Hugolin Sattner: Zbor »Aleluja« iz oratorija »Marijino Vnebovzetje«. 2. Tri hrvaške narodne pesmi, harmoniziral A. Andel: a) Oj, jesenske duge noči! b) Igra kolo... c) Dragi je daleko. 3. Trije zbori a) capella iz novejših slovenske glasbe: a) E. Adamič: Petnajst let. b) E. Adamič: V snegu. c) dr. G. Krek: Kakor bela golobica. 4. Davorin Jenko: Zbor ciganov iz ljudske igre »Vračara« s spremljevanjem orkestra. 5. Tri slovenske narodne pesmi, harmoniziral M. Hubad: a) Škrjanček poje, žvrgoli. b) Pod oknom. c) Bratci veseli vsi... 6. Dr. A. Schwab: »Dobro jutro!« Koncertni valček s spremljevanjem orkestra.

Pravi viharji aplavza so sledili posameznim točkam in zlasti ugajala sta »Igra kolo...« in »Koncertni valček«, ki sta se morala na burno zahtevo poslušalcev ponoviti.

Koncerta so se udeležili župan dr. Ivan Tavčar, deželni predsednik eksc. baron Schwarz, dvorni svetnik Chorinsky, deželni glavar dr. Šusteršič, deželnosodni predsednik Elsner, dvorni svetnik Kliment, komornik baron Apfaltrern, dež. odbornik grof Barbo, dr. pravnik vitez Luschan, ravnatelj in nadzorniki srednjih šol in zastopniki raznih korporacij, da izrazijo svoje simpatije gostom, ki so počastili to prireditev.

Nadvojvoda Friderik je moral žal odpovedati svojo udeležbo zaradi dvornega žalovanja za princem Jurjem Viljemom Cumberlandskim. Izmed vojaških dostojanstvenikov so počastili koncert ekscelen. fml. pl. Dankl, Kusmanek, pl. Tschurtschenthaler in Winkler, gmj. pl. Schmidt, Fussina, Seidler in Stöger.

Steiner, generalštabni šef deželnoobrambnega višjega poveljništva polkovnik Nemetschek in cela vrsta starih in višjih častnikov ter okrog 300 častnikov vseh pri streljanju engajziranih polkov.

»Glasbeni Matici« in ravnateljju Hubadu gre vse priznanje za to izredno krasno prireditev ter bodo poneli odlični gosti slavo naše glasbene umetnosti daleč po gorskih mestih.

OKLIC.

Občeslovensko obrtno društvo v Celju priredi na Binkoštni ponedeljek, dne 27. maja 1912 ob 10. dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Celju svoj prvi veliki spodnještajerski obrtni shod. Ob tej priliki pozivljeta »Slovensko obrtno društvo v Ljubljani« in Deželna zveza kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani vse svoje člane, da se istega shoda, kolikor mogoče v mnogobrojnem številu udeležijo in posetijo naše slovenske spodnještajerske brate. Na dnevnem redu so zelo važne točke za slovenske obrtnike na Štajerskem, vsled tega je želeli, da bi se večje število obrtnikov iz Kranjskega udeležilo omenjenega shoda. Vsi oni, ki nameravajo se shoda udeležiti se naj zbero na Binkoštni ponedeljek jutraj ob 4. uri 39 minut na Južnem kolodvoru ali pa ob 7:30 jutraj, ki pride v Celje ob 9:30.

Dnevne vesti.

+ Brezmejna perfidnost. »Namen posvečenje sredstva.« Tega starodavnega klerikalnega načela se drže klerikalci z železno doslednostjo. Dobro jim je vsako, še tako umazano in še tako nepošteno sredstvo, če le količkaj pospeše z njim svoje nečedne namene. Zadnji čas poskušajo ljubljanski prebivalstvo begati z vsakovrstnimi vznemirljivimi govoricami, v katerih se zrcali vsa njihova perfidnost. Kronali so pa to svoje podlo početje z notico v »Slovenca« o bivšem županu Hribarju. Ta notica je bila infamno sumničanje in je imela namen vzbujati mnenje, da je bivši župan neznanu kam izginil. Dali smo že takrat »Slovenca« zasluženi odgovor in mu z listi dokazali, kje se je ravnatelj Hribar takrat mudil. Med tem pa se je gosp. ravnatelj Hribar vrnil v Ljubljano in je s tem okrog »Slovenca« zbrane denuncijante in obrekovalce nesmrtno blamiral. Pod težo javnega zaničevanja izvijajoči se denuncijante in obrekovalci si poskušajo zdaj pomagati iz stiske z vsakovrstnimi čenčami in natolcevanji, da bi tako zakrili storjeno brezmejno perfidnost. Pa to jim nič ne pomaga. Hribar je v Ljubljani — s tem je vse povedano. Iz tega pa spozna tudi vsa javnost kakih grdobij, kakih hudobij in kakih podlosti so zmogli ti zavrženi klerikalci.

+ Učitelji in klerikalci. Kar počenjajo zdaj slovenski klerikalci v državnem zboru proti premembi § 55. državnega ljudskošolskega zakona, to je učiteljstvu zopet enkrat pokazalo, kako neizprosni, strupeni in besni sovražniki vsega učiteljstva so ravno slovenski klerikalci. Radi bi le vedeli, kake obraze delajo zdaj ti učitelji, ki so prestopili v klerikalni tabor, ki so za kako drobtinico izdali svoj stan in svoje tovariše ter prodali svoje prepričanje. Ni še dolgo tega, kar so javno zastopali ti isti zahteve, ki jim zdaj klerikalni poslanci tako ljuto nasprotujejo. Klerikalna stranka je s tem svoje lastne pristaje (učitelje) udarila po zobeh in zato smo radovedni, kake obraze ti zdaj delajo.

+ Prostaštvo »Naše Moči«. Poslanec Gostinčar se je v zadnjem času hudo razgrel radi Masarykove interpelacije o karakterističnem delu češkega pisatelja Macharja in rabil psovke, ki bi se jih sramoval še šnopsar v kaki zakotni krčmi. Posebno je otepal s psovko »svinjarja«. Na svinjarje je poslanec kot večletni urednik »Naše Moči« navajen, saj resnično ni bolj ostudnega lista na svetu kot je Krekova in Gostinčarjeva »Naša moč«. Ni dolgo, ko je pisal ta listi o »Cloveških šnicelnih«. V zadnji številki pa piše »Naša Moč«: »Posebno pa ne bomo polemizirali s človekom, ki hodi po Idriji kot bi imel polne hlače...« Ali je zagrešil dekan Arko ali c. kr. katehet Oswald to najnovejšo cvetko idrijskih klerikalnih dopisnikov, ne bomo preiskovali, konstatujemo le, da je zagledala beli dan v »Naši Moči«, koji stoji na čelu poslanec Gostinčar, ki drugim očita svinjarje. Gostinčar naj torej najprvo očedi svoj hlev »Naša moč«, potem naj šele komu drugemu kaj očita.

+ Iz davčne službe. Prestavljen je c. kr. davčni asistent g. Anton Prudnik ok. glavarstva v Krškem k okr. glavarstvu v Crnomelj.

— Football-match Ljubljana — Celovec. Dodatno k našem včerajšnjem poročilu prinašamo danes ne-

Izletnikom in potnikom ki obiščejo Kamnik v blagohotno naznanje!

Gostilna pri Petru

KAMNIK, Velika ulica 19
priporoča svojo izvrstno kuhinjo, fina naravna vina in Men-
geško dvojno marčno pivo, vse po zmernih cenah. — Na
razpolago so sobe za tujce, po jako zmernih cenah. —
1886 Z velespoštovanjem **Peter Žerovnik.**

Šolske potrebščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v

Narodni knjigarni

v Prešernovi ulici št. 7.

Konfekcijska trgovina in zavod za izdelovanje oblek po meri

A. KUNC

Ljubljana

priporoča svoje izborne izdelke vsakovrstnih

pomladnih oblačil.

Strogo solidna postrežba. Najnižje, stalne cene.
Ilustrovani ceniki na razpolago.

Umetni in trg. vrtnar

Ivan Bizovičar

Ljubljana, Kolesijske ul. 16
1542 izvršuje

šopke, vence in bukete
za razne prilike. — Delo umet-
niško okusno in po solidnih cenah.

Prodaja cvetlice, raznovrstne
sadike cvetlic in zelenjavo.

Piramidna in kroglasta latorjeva
drevesa ter dekorativne cvetlice
v veliki množini po zmernih cenah.

Naročila na deželo hitro in vestno.

Izposojevanje koles.

Ana Gorec

Ljubljana, Rimska cesta št. 11
podružnica 1207
Marije Terezije c. 4 (Pri novem svetu).

Trgovina s kolesi
in njih deli.

Izposojevanje koles.

Najboljše pneumatike.

Botricam in botrom

se najtopleje priporoča

Jakob Zalaznik, pekarna, slaščičarna in kavarna, Stari trg 21.

Nc II 162/12 2

Oklic.

Na prostovoljno prošnjo lastnice g. Pavle Sajovic iz Tacna, dovo-
ljuje se prostovoljno

dražba 37 gozdnih parcel

vpisanih pod vlogo št. 225 d. o. Zg. Besnica.
Izključna cena za vsako posamezno parcelo se določa na 400 K.
Za to dražbo določuje se narok na

29., 30. in 31. majnika 1912

in eventualno vselej ob 9. uri dopoldne v Zg. Besnici na mestu zemljišč
s pripombo, da se kupci zbirajo pri Mahavu.

Pogoji, glasom kojih je 15% varščine uplačati takoj, ostanek kupnine
pa v dveh mesecih, se smejo tukaj vpogledati.

Uknjiženih upnikov na posestvu ni.

C. kr. okrajna sodnija Kranj, odd. II.,
dne 21. maja 1912.

Po nizko reduciranih cenah
prodaja

„Angleško skladišče oblek“

spomladanske obleke za gospode, dečke
in otroke, ter najnovejšo konfekcijo za
dame in deklice.

G. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Narodna knjigarna.

Kralj Matjaž. Zgodovinska povest; spisal Fr. Remec. Cena 2 K, s pošto K 2-20. Pravkar je izšla v drugi izdaji pre- krasna zgodovinska povest »Kralj Matjaž«, ki spada med najbolj čitane knjige in po kateri občinstvo vedno znova vprašuje.	Brodkovski odvetnik. Spisal V. Beneš-Sumavsky. Cena broš. K 1-50, vez. 2-50, s pošto 20 v več. Ta odlični roman podaja zanimivo in pretrajljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.	Libera nos a malo. Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel. Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto 20 v več. Koncem 15. stoletja se je pripravljalo na Slovenskem kmetijski punt. Kmetstvo ljudstvo je takrat strahovito trpelo in vrh tega so duhovske in posvetne oblasti trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega čarovništva. Ponekod so požgali vse pre- bivalce kake vasi, ker so bili osumljeni čarovništva. Vse to nam popisuje pisatelj v tem velezanimivem romanu.	Strahovalci dveh kron. Spisal Fr. Lipič. Cena broš. K 2-—, vez. K 4-—, s pošto 40 v več. Velezanimiv roman iz časa velikih bojev med pomorskimi razbojniki, turškim ce- sarstvom in beneško republiko.	Mali lord. Spisal F. H. Burnett. Cena broš. K 1-60, vez. 2-60, s pošto 20 v več. To knjigo veselja, kakor je kritika ime- novala to presrečno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.
Čez trnje do sreče. Spisal Senčar. Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20, s pošto 20 v več. Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejstva.	Undina. Spisal André Theuriet. Cena 90 v, s pošto 10 v več. Eden najljubeznivejših francoskih pisa- teljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.	Zadnji rodovine Benalja. Spisal Fr. Remec. Cena K 1-50, s pošto K 1-70. Velezanimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.	Aleš iz Razona. Spisal Ivan Cankar. Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več. Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jili je spisal Cankar.	Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu. Spisal Valentin Zun. Cena K 3-—, s pošto K 3-20. To je najpopolnejše in najtemeljitejšo delo o narodnem gospodarstvu v sloven- skem jeziku. Ta knjiga je absolutno po- trebna za vsakega, kdor deluje na na- rodnogospodarskem polju, zlasti za vsa- kega posojilničarja.
Rdeči smeh. Spisal Leonid Andrejev. Preložil Vladimir Levstik. Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40, s pošto 20 v več. V tem »odlomku najdenega rokopisa« so popisane strahote vojne in iz nje porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.	V študentovskih ulicah. Roman; spisal Fr. Remec. Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več. To je gniljiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeščanskih in gosposkih krogov, tragedija delceta, ki je vzraslo v stu- dentovskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gosposkih ulic in to poplačalo s svojo življenjsko srečo.	Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka. Cena —80 v, vez. K 1-60, s pošto 20 v več. Ta mična ljubezenska povest se je ob- činstvu prav posebno prikupila. Dejanje se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške vojne, ki jo je vodil princ Evgen. V povesti je popisano, kako izvrši straho- peten človek občudovanja vredna junaštva, samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.	Ljubezen Končanove Klare. Roman; spisal Fr. Remec. Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več. Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristo- kratov, med katere je stopilo slovensko dekletko, ki v svetosti svoje ljubezni do- prinese plemenite žrtve, dokler se na- posled tudi njej ne nasmeje sreča.	Zaljubljeni kapucin. Vesela povest iz ljubljanske preteklosti. Cena broš. K 1-—, vez. K 1-80, s pošto 10 v več. Kdor se hoče prav od srca na- smejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega hu- morja.

Ljubljana Prešernova ulica 7 Ljubljana